

از تهران در دوره اول به مجلس راه یافته‌اند: حداد عادل، آقائهرانی، مطهری، توکلی، غفوری فرد، باهنر، نوباه، مرندي، کاتوزیان، کوشري، اکرمي، رهبر، آليا، حسينيان، نجابت وبادامچيان و در دوره بعد رسايي، نادران، کوچک زاده، زارعی، زاكاني، فدائي و ديگران وارد شدند. به این ترتیب اصولگرایان در مرحله اول پیروز میدان شدند و تعداد اصلاح‌طلبان از کل کرسی‌ها ۴۷ نفر بود. ترکیب نمایندگان مجلس هشتم به نمایندگان مجلس هفتم بسیار نزدیک بود. مجلس هشتم در ۷ خرداد سال ۸۷ کار خود را شروع کرد و خرداد بعدی سپهر سیاسی کشور با اتفاق دیگری روبه‌رو شد و مجلس هم‌اکنون وقایع بی‌تأثیر نبود و بر سپهر سیاسی تأثیر گذار بود؛ اما هر چه بود روزگار مجلس هشتم هم به پایان رسید با ریاست علی‌لاریجانی بر مجلس. در افتتاحیه مجلس هشتم در ۷ خرداد ۱۳۸۷ حجت‌الاسلام محمدنقی رهبر به عنوان رئیس سنی انتخاب شد و این علی‌لاریجانی بود که فردای آن روز به عنوان رئیس موقت انتخاب شد با کسب ۲۳۲ رأی از ۲۶۳ رأی مأخوذه. روز ۱۲ خرداد ۱۳۸۷ لاریجانی از ۲۵۹ رأی مأخوذه، ۲۳۷ رأی رایبه خود اختصاص داد و رئیس دائمی مجلس هشتم شد که تا آخر دوره هشتم و نهم ادامه داشت. لاریجانی در ۸ خرداد ۱۳۹۱ با کسب ۱۷۳ رأی از مجموع ۲۷۵ رأی رئیس موقت دوره نهم مجلس شد. رقیبش رئیس سابق مجلس بود؛ حداد عادل که ۱۰۰ رأی کسب کرد و دورای سفید هم در این انتخابات داده شد. برای انتخاب رئیس یک ساله مجلس نهم در سال اول در ۱۶ خرداد ۱۳۹۱، علی‌لاریجانی ۱۷۷ رأی کسب کرد و حداد عادل ۸۹ رأی و چهار رأی سفید هم به گلدان ها افتاد.

مجلس هشتم زنان نماینده مردان

در مجلس هشتم، حاشیه‌های فعالیت زنان پررنگ‌تر از متن بود. خیلی‌ها معتقدند زنان در مجلس‌های هفتم و هشتم بیشتر گرایش‌های مردانه داشته‌اند. عملکرد آنها نشان می‌دهد که برای کاهش نابرابری‌های جنسیتی برنامه خاصی نداشته‌اند. در کارنامه مجلس هشتم، حمایت زنان نماینده از طرح‌های مربوط به جداسازی و تفکیک جنسیتی به کرات مطرح و ثبت شده است. بعضی از آنها همچنین حامی طرح‌هایی مانند تعدد زوجات بوده‌اند. نمایندگان این دوره بررسی و تصویب لایحه حمایت از خانواده را تحول بزرگی در حوزه زنان و خانواده می‌دانند. این لایحه را دولت، قوه قضائیه و دفتر ریاست جمهوری به مجلس ارائه کردند. موادی از این لایحه که به ثبت ازدواج موقت، شرایط ازدواج مجدد و مالیات بر مهریه مربوط می‌شدند، انتقادهای فعالان امور زنان را برانگیختند. علاوه بر آن، قوانینی مانند ارث بردن زن از اموال همسر و عدم انتقال تابعیت زنان ایرانی به فرزندان حاصل از ازدواج آنها با مردان خارجی از جمله قوانینی هستند که در مجلس هشتم به تصویب رسیده‌اند. مریم بهروزی، دبیر کل جامعه زن‌ب که خود نیز از محافظه‌کاران به شمار می‌رفت، در گفت‌وگویی درباره عملکرد زنان مجلس هشتم گفته بود: «حضور زنان در مجلس به حضوری تزیینی و دکوری تبدیل شده و متأسفانه زنان مجلس هیچ تلاشی برای تغییر وضعیت زنان جامعه انجام نداده‌اند. آنها تنها برای خالی نبودن عریضه وارد مجلس شده‌اند و گروه‌های سیاسی نیز، به دلیل سوءاستفاده از آرای زنان، تلاش دارند از ورود زنانی به مجلس حمایت کنند که بعداً به نظر مستقلاً از خود نداشته و تابع باشند. باید زنانی توانمند در کمیسیون‌های مختلف مجلس حضور داشته و مسائل روز زن ایرانی را پیگیری کرده و توان اقناع و بررسی داشته باشند، نه اینکه در تصویب آراء، نگاهشان به دیگران باشد و از خود استقلال رای نداشته باشند.»

طیبه صفایی، نماینده تهران و رئیس فراکسیون بانوان مجلس هشتم، در این زمینه گفته بود: «خانم‌ها شأنی دارند و شاخص مامثل آقایان بودن نیست. جامعه ما بر خورد و ها و منش‌های ویژه خاص خود را می‌طلبد و خانمی که هیاهو راه بیندازد و سروصدا کند یا بیشتر تمایل داشته باشد جلوی دوربین قرار بگیرد، شاید در بعد آن مسائل و شاخصه‌های فرهنگی ما روش مناسبی را انتخاب نکرده باشد.»

فاطمه رهبر، عضو دیگر کمیسیون زنان مجلس هشتم، هم عملکرد این دوره را در حوزه زنان بی‌سابقه و مثبت می‌داند و بخصوص تصویب قانون افزایش سهم الارث زوجة از زوج را که در اصل طرحی مربوط به مجلس هفتم بود و در مجلس هشتم تصویب شد، به عنوان نقطه درخشان عملکرد زنان این دوره از مجلس معرفی می‌کند. عملکرد و اظهار نظر زنان عضو فراکسیون زنان، که گاه فراتر از نظر مردان مجلس درباره زنان بود، موجب انتقاداتی در خارج از مجلس می‌شد. ناها مهنگی زنان نماینده در تصمیم‌گیری‌های فراکسیونی و رقابت‌های درون گروهی از دیگر مسائلی بود که گاه مایه تعجب نمایندگان مردم می‌شد. در این دوره، لایحه «حمایت از خانواده» که یکی از لوایح بحث‌برانگیز مجلس در سال‌های اخیر بود، پس از تغییراتی در برخی مواد

زمان ثبت نام اقبال زیادی به رقابت بود؛ اما جناح محافظه کار افزایش تعداد نامزدها را به سناریو «جنبش ثبت نام» تعبیر می‌کرد و این اقدام را تلاش برای بالا بردن هزینه رد صلاحیت بر شورای نگهبان عنوان می‌کرد. اتفاقی که بار دیگر در انتخابات مجلس دهم تکرار شد و مخالفت‌هایی با همین استدلال که در نهایت باعث رد صلاحیت گسترده نامزدهای حامی دولت، اصلاح طلبان شد

آن سرانجام در اسفندماه سال گذشته به تصویب نمایندگان مجلس رسید. مواد ۲۳ و ۲۴ این لایحه درباره مهریه و ازدواج موقت از جمله مواد حساس این لایحه بود که پس از بحث‌های فراوان سرانجام حذف شد. این مواد نگرانی‌های بسیاری را در خارج از مجلس میان جامعه زنان ایجاد کرده بود. بر اساس یکی از مواد این قانون، که جنجالی‌ترین بخش آن نیز بود، مردان برای ازدواج مجدد نیازی به اجازه و آگاهی همسر قبلی خود نداشتند و تنها لازم است توانایی مالی خود را برای اختیار کردن همسر جدید در دادگاه اثبات کنند. بحث‌برانگیزترین مواد این لایحه که به ثبت ازدواج مجدد و موقت، میزان مهریه و دریافت مالیات از مهریه‌های نامتعارف مربوط می‌شدند سرانجام پس از کش و قوس‌های فراوان حذف شدند، ولی ماده ۲۳ در مورد ازدواج مجدد و موقت آقایان با اضافه شدن چند شرط در لایحه باقی ماند.

■ موضوع گیری‌های سیاسی زنان نماینده

از مهم‌ترین مواضع سیاسی زنان نماینده دوره هشتم حمایت این فراکسیون از نامزدی محمود احمدی‌نژاد در انتخابات ریاست جمهوری دهم بود. طیبه صفایی

در جمع خبرنگاران اعلام کرد که فراکسیون زنان زیرمجموعه فراکسیون اصولگرایان است و گفت: «تمام اعضای فراکسیون زنان عضو فراکسیون اصولگرایان هم هستند و نامزد مورد حمایت ما نیز همان نامزد مورد نظر فراکسیون اصولگرایان خواهد بود. البته فراکسیون زنان در این زمینه بیانی‌ای صادر نکرد و منتظر بیانی‌های فراکسیون اصولگرایان در این زمینه هستیم.» مجلس هشتم روز هفت خرداد سال ۹۰ به کار خود پایان داد و نمایندگان جدید بر کرسی‌های سبز پارلمان تکیه زدند. سهم زنان از این کرسی‌ها ۹۰ صندلی بود.

اما مهم‌ترین اقدام این مجلس طرح سؤال از رئیس جمهوری بود که در تاریخ انقلاب بی‌سابقه بود و این ادامه گلایه از رئیس جمهوری در مجلس هفتم است که مدام و پیاپی در ارسال لوایح بودجه سنواتی، عدم اجرای برخی قوانین از سوی دولت و برخی موارد دیگر اتفاق می‌افتاد. اما نکات منفی مجلس هشتم، «تصویب حقوق مادام‌العمر برای نمایندگان مجلس»، وقف دانشگاه آزاد، ظفره چند ساله مجلس از تصویب طرح نظارت بر نمایندگان مجلس، تعیین مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان برای تخصیص به هر نماینده مجلس، استیضاح علی‌کران در ۱۴ آبان ۱۳۸۷ و عدم اعتماد به کران بود. مجلس هشتم در ۶ خرداد ۱۳۹۱ به پایان رسید.

مجلس نهم آغاز شکاف در اصولگراییان

مدت‌ها طول کشید تا کاسه صبر غلامعلی حداد عادل، رئیس مجلس هفتم شورای اسلامی و دوست محمود احمدی‌نژاد لبریز شد و در نامه‌ای به مقام معظم رهبری، خواستار دخالت ایشان در مقابل رفتارهای احمدی‌نژاد شد. اگر چه هرگز حداد عادل به طور صریح تا پایان دولت دهم از رئیس جمهوری انتقاد نکرد. اما دیگر تاریخ ورق خورده بود و حلقه یاران احمدی‌نژاد تنگ‌تر شده بود، فصل فصل فرار سیده‌واین بار کیهان تیت‌زده بود: «زننده باد کدام بهار؟!...» به هر حال احمدی‌نژاد سال ۱۳۹۰ همان احمدی‌نژادی نبود که در سال ۱۳۸۴ می‌شناختند و اصولگرایان تمام‌قد به حمایت از او برخاسته بودند. این بار اصولگرایان از حلقه احمدی‌نژادی گفتمند و اسفندپار جیم‌مشایی، اما احمدی‌نژاد از همان اول با حلقه دوستان خود پله‌های قدرت را طی کرده بود. پیدایش اوناگهانی نبود. ظهور و بروزش نه اتفاقی که برآمده از فعل و انفعالات پیچیده و گسترده در جریان محافظه‌کاران بود که اکنون با پوست اندازی، به «اصولگرایی» تغییر نام داده بود، جریانی که نطفه‌اش از اوایل دهه ۷۰ در قالب ستیز با دولت هاشمی رفسنجانی و نیز فضای فرهنگی-اجتماعی پس از جنگ اندک اندک بروز کرد. در همان دوره که راست‌گرایان با